

نیض اقتصاد
را در دست بگیرید

چارسوغ

۴۷

رهبانقلاب: کلید هرچه قوی‌تر شدن ایران مرزشکنی علمی نخبگان است

۲۷

بودجه در صلح اقتصاد در جنگ!

سازمان برنامه چرابرای اداره اقتصاد در شرایط جنگی
به مجلس لایحه متمم بودجه نداد؟

افزایش حقوق کارکنان و نیروهای مسلح، تأمین منابع پایدار برای حمایت معیشتی و تسریع در اجرای پایه‌های مالیاتی جدید؛ سه مطالبه‌ای که می‌توانست در دستور کار اصلاح بودجه قرار بگیرد. در شرایطی که جنگ، هزینه‌های دولت و فشارهای معیشتی خانوارها را با ضرورت‌های تازه‌ای روبه‌رو کرده، انتظار می‌رفت سازمان برنامه و بودجه به ریاست حمید پورمحمدی، بازنگری در منابع و مصارف دولت را در اولویت قرار دهد؛ اقدامی که می‌توانست زمینه قانونی و مالی لازم برای حمایت بیشتر از حقوق بگیران، به‌ویژه کارکنان نیروهای مسلح، و تأمین منابع جدید درآمدی را فراهم کند.

۷۷

یک هفته بستن مرز

بازار گاز پاکستان را منفجر کرد

می‌کرد و گذرگاه «گبد-ریمدان» به‌تنهایی روزانه بیش از ۴ هزار تن دریافت داشت. توقف واردات به سرعت در قیمت‌ها بازتاب یافت: قیمت سیلندر ۱۲ کیلوگرمی از حدود ۱۶ دلار به ۲۵ دلار رسید؛ افزایشی بیش از ۵۵ درصد که در برخی مناطق از این هم فراتر رفته است

فعلاً فقط بازنامه‌های قدیمی عبور می‌کنند

عبدالرحمن مطر، مدیر دفتر الجزیره در اسلام‌آباد، گفت بحران در استان پنجاب پرجمعیت‌ترین و پرمصرف‌ترین استان از نظر گاز تشدید شده است، هرچند فاصله جغرافیایی زیادی با مرز ایران دارد. به گفته او، اعتصاب دو روزه توزیع کنندگان گاز دسترسی مصرف‌کنندگان را دشوارتر کرده است؛ اختلاف میان شرکت‌های توزیع، تأمین‌کنندگان و دولت بر سر قیمت‌ها علت این اعتصاب است.

بسته شدن یک هفته‌ای مرزهای ایران، پاکستان رادر آستانه زمستان با بحران گاز مایع روبه‌رو کرد و واردات روزانه حدود ۷ هزار تن گاز پخت و پز متوقف شد. پاکستان پس از بسته شدن گذرگاه‌های مرزی «گبد-ریمدان» و «تقتان» با ایران در ۱۷ اکتبر، با بحرانی فزاینده در تأمین گاز مایع نفتی (LPG) روبه‌رو شد؛ بحرانی که به توقف محموله‌های زمینی، اعتصاب توزیع کنندگان و جهش بی‌سابقه قیمت سیلندر گاز منجر شد. بر پایه گزارش الجزیره، این وضعیت هم‌زمان با نزدیک شدن فصل زمستان و افزایش تقاضای گرمایش، نگرانی از کمبود گسترده‌تر را بالا برده است.

سیلندر ۱۲ کیلویی: از ۱۶ دلار به ۲۵ دلار

انجمن گاز پاکستان اعلام کرد کشور پیش از توقف عرضه، روزانه حدود ۷ هزار تن گاز پخت و پز ایرانی وارد

۷۷

حذف کارت آزاد

راهکار مقابله با ناترازی یا عامل تشدید صف‌ها؟

صف‌های طولانی مقابل جایگاه‌های سوخت در برخی شهرهای کشور، بار دیگر موضوع تأمین و توزیع بنزین را به یکی از محورهای انتقاد نمایندگان مجلس تبدیل کرده است؛ معضلی که از یک سوساعت‌ها از وقت مردم‌رامی گیرد و از سوی دیگر، پرسش‌هایی جدی درباره مدیریت عرضه سوخت، مقابله با قاچاق، نحوه توزیع بنزین و برنامه دولت برای مهار ناترازی تولید و مصرف ایجاد کرده است.

اظهارات نمایندگان مجلس نشان می‌دهد مسئله صرفاً به ازدحام مقطعی در چند جایگاه محدود نیست، یکی از موضوعات مهم در بررسی صف‌های بنزین، سیاست محدودسازی کارت‌های آزاد جایگاه‌ها است. هنگامی که دسترسی رانندگان به کارت آزاد محدود می‌شود، فشار تقاضای می‌تواند در جایگاه‌هایی که امکان سوخت‌گیری با کارت شخصی وجود ندارد یا سهمیه افراد پاسخگوی نیازشان نیست، متمرکز شود. احمد جبباری، نماینده هرمزگان، دوم‌آبان با انتقاد از سیاست جمع‌آوری کارت‌های سوخت آزاد جایگاه‌ها، خواستار جلوگیری از اجرای آن در استان شد. او تأکید کرد که شرایط جغرافیایی، فاصله طولانی شهرها و وابستگی مردم به حمل‌ونقل جاده‌ای باید در تصمیم‌گیری‌ها لحاظ شود.

مجتبی یوسفی، نماینده اهواز در مجلس هم با انتشار تصویری از صف پمپ بنزین در شرق تهران نوشت: جلوگیری از قاچاق و عرضه خارج از شبکه درست؛ ولی مسئولیتی که با ماشین دولتی تردد می‌کنند و هرگز در این صف‌ها نایستاده‌اند، باید ببار خودشان یا ماشین شخصی بنزین بزنند تا ببینند مدیریت سوخت، اگر مشغله کاذب و دغدغه جدید به زندگی مردم اضافه کند، مدیریت نیست؛ بی‌تدبیری است. نماینده خوزستان، با اشاره به تجربه ۴۰ دقیقه انتظار در صف پمپ بنزین در شرق تهران، از مسئولان خواست با بازنگری در شیوه مدیریت سوخت، از تحمیل مشغله و دغدغه جدید به مردم جلوگیری کنند و اجازه ندهند تصمیمات نادرست، تلاش جهادگران عرصه تولید و توزیع بنزین در شرایط جنگی را تحت الشعاع قرار دهد.

یوسفی، با انتشار تصویری از صف پمپ بنزین نوشت: ساعت ۷:۳۸ وارد صف پمپ بنزین شرق تهران شدم، ساعت ۸:۲۰ بنزین زدم. امروز سوم آبان، سهمیه‌های ۱۵۰۰ و ۳۰۰۰ تومانی هنوز روی کارت مردم موجوده، اما صف حداقل ۴۰ دقیقه‌ای روتجربه کردم.

یوسفی تأکید کرد: با تصمیمات خام، تلاش شبانه‌روزی جهادگران عرصه تولید و توزیع بنزین در شرایط جنگی کشور را تحت الشعاع قرار ندهید. صف بنزین را از دوش مردم بردارید! از این منظر، پرسش از وزارت نفت آن است که آیا پیش از اجرای محدودیت‌ها، آثار آن بر صف جایگاه‌ها، دسترسی مردم و توزیع منطقه‌ای سوخت به‌طور کامل بررسی شده بود؟

مبارزه با قاچاق سوخت و جلوگیری از سوءاستفاده از کارت‌های جایگاه، اهداف قابل دفاعی هستند؛ اما اگر اجرای یک سیاست بدون پیش‌بینی راهکار جایگزین، دسترسی مصرف‌کننده عادی را دشوار کند، لازم است سازوکار آن بازنگری شود. مقابله با قاچاق نباید به بهای تحمیل ساعت‌ها معطلی به مردم تمام شود.

پیش بینی سقوط ۴۰۸ درصدی اقتصاد خلیج فارس

صندوق بین المللی پول با هشدار درباره پیامدهای اقتصادی جنگ و اختلال در صادرات انرژی، پیش بینی کرده اقتصاد شش کشور عضو شورای همکاری خلیج فارس در سال ۲۰۲۶ با انقباض ۴۰۸ درصدی مواجه شود؛ در شرایطی که افت تولید نفت و گاز، کاهش فعالیت‌های غیرنفتی و افزایش کسری مالی، فشار بر اقتصادهای منطقه را تشدید کرده است. صندوق بین المللی پول در تازه‌ترین چشم‌انداز اقتصادی منطقه‌ای خود هشدار داده که جنگ و اختلال در جریان صادرات انرژی، اقتصاد کشورهای حاشیه خلیج فارس را با یکی از شدیدترین شوک‌های اقتصادی سال‌های اخیر روبه‌رو کرده است؛ شوکی که پیامدهای آن از بخش نفت و گاز فراتر رفته و فعالیت‌های غیرنفتی، تجارت، گردشگری و وضعیت مالی دولت‌ها را نیز تحت فشار قرار داده است.

براساس گزارش منتشرشده در ۲۲ اکتبر ۲۰۲۶، صندوق بین المللی پول پیش بینی خود از رشد اقتصادی شش کشور عضو شورای همکاری خلیج فارس را به طور اساسی تغییر داده و اکنون انتظار دارد اقتصاد این مجموعه در سال جاری میلادی ۴۰۸ درصد کوچک شود؛ در حالی که برآورده قبلی در آوریل، رشد ۲ درصدی را نشان می‌داد. به این ترتیب پیش‌بینی رشد اقتصادی این بلوک در فاصله چند ماه، ۴۰۸ واحد درصد تنزل کرده، در حالی که این منطقه در سال ۲۰۲۵ رشد ۴۰۵ درصدی را ثبت کرده بود. این ارقام نشان می‌دهد که جنگ و اختلال در مسیرهای انتقال انرژی، چگونه می‌تواند آسیب‌پذیری اقتصادهایی را آشکار کند که بخش مهمی از درآمدهای صادراتی، بوده‌چشمی و فعالیت اقتصادی آن‌ها به تولید و فروش نفت و گاز وابسته است.

سقوط تولید انرژی؛شریه مستقیم به موتور اقتصاد خلیج فارس

یکی از مهم‌ترین دل‌آده‌های گزارش صندوق بین المللی پول، افت قابل توجه تولید نفت و گاز در کشورهای صادرکننده خلیج فارس است که مستقیماً از اختلالات جنگی تأثیر پذیرفته‌اند. براساس ارقام منتشرشده، تولید نفت و گاز این کشورها از حدود ۳۳ میلیون بشکه معادل نفت در روز در فوریه به حدود ۱۹ میلیون بشکه در روز در مه ۲۰۲۶ کاهش یافته که این تغییر، افتی نزدیک به ۴۲ درصد را نشان می‌دهد. همچنین تولید قطر در مقطعی ۸۶ تا درصد کاهش یافته است. کاهش تولید و محدودیت انتقال انرژی به این معناست که کشورهای صادرکننده، حتی در شرایط بالا بدون قیمت نفت، با دشواری در تبدیل ظرفیت تولید به درآمد واقعی صادراتی مواجه می‌شوند. افزایش قیمت جهانی به تنهایی نمی‌تواند کاهش حجم صادرات، توقف تولید یا هزینه‌های ناشی از تغییر مسیر حمل‌ونقل را جبران کند. هرچند صادرات نفت خام منطقه در ماه‌های بعد تا حدی بهبود یافت اما این بارگشت نسبی به معنای پایان خسارت‌های اقتصادی نیست و از تولید، اختلال زنجیره تأمین و کاهش فعالیت بنگاه‌های توان‌آثار خود را با تأخیر در رشد اقتصادی و درآمد دولت‌ها نشان دهد.

اعداد هشداردهنده؛ کدام اقتصادها بیشترین آسیب را می‌بینند؟

پیش‌بینی شده صندوق بین المللی پول برای سال ۲۰۲۶، تصویری کم‌سابقه از فشار اقتصادی در منطقه ارائه می‌دهد. براساس گزارش‌های منتشرشده در ۱۳ و ۲۲ اکتبر ۲۰۲۶، کویت با پیش‌بینی انقباض ۱۶۰ درصدی تولید ناخالص داخلی، بیشترین کاهش اقتصادی را در میان کشورهای مورد بررسی تجربه خواهد کرد. پس از آن، عراق با افت پیش‌بینی شده ۱۶ درصدی و قطر با کاهش ۱۵۰۶ درصدی قرار دارند. همچنین انتظار می‌رود اقتصاد بحرین ۱۱۰۲ درصد کوچک شود؛ رقمی که نشان دهنده فشار شدید اختلالات ناشی از جنگ بر تولید و صادرات انرژی این کشورهاست.

در همین حال، پیش‌بینی می‌شود اقتصاد امارات متحده عربی در سال ۲۰۲۶ با کاهش ۳۰۹ درصدی و اقتصاد عربستان سعودی با انقباض ۳۰۲ درصدی مواجه شود. در مقابل، عمان وضعیت متفاوتی دارد و صندوق بین المللی پول برای اقتصاد این کشور رشد ۴۰۱ درصدی را پیش‌بینی کرده است. درمجموع، این برآوردها نشان می‌دهند که پیامدهای اقتصادی جنگ در سراسر منطقه یکسان نبوده اما وابستگی به صادرات انرژی و اختلال در مسیرهای حمل‌ونقل، فشار قابل توجهی بر چرند اقتصاد اصلی خلیج فارس وارد کرده است.

در میان کشورهای عربی خلیج فارس، کویت، قطر و بحرین بیشترین انقباض پیش‌بینی شده را تجربه می‌کنند و وابستگی به تولید و صادرات هیدروکربن، در کنار محدودیت‌های حمل‌ونقل و اختلال در فعالیت‌های اقتصادی، از عوامل مهم این وضعیت است. در مقابل، عمان با پیش‌بینی رشد ۳۰۱ درصدی از سایر اقتصادهای عضو شورای همکاری متمايز است. صندوق بین المللی پول موقعیت جغرافیایی این کشور و تمرکز آن بر صادرات و توسعه بخش‌های غیرنفتی را از عوامل کمک‌کننده به عملکرد بهتر آن دانسته است.

خسارت جنگ به بخش غیرنفتی؛ بحران محدود به چاه‌های نفت نیست

یکی از مهم‌ترین ابعاد این بحران، گسترش اثرات جنگ به بخش‌های غیرنفتی اقتصاد است؛ بخشی که کشورهای خلیج فارس طی سال‌های گذشته برای کاهش وابستگی به درآمدهای هیدروکربنی روی آن سرمایه‌گذاری کرده‌اند. صندوق بین المللی پول پیش‌بینی کرده که اقتصاد غیرنفتی مجموع کشورهای شورای همکاری خلیج فارس نیز در سال ۲۰۲۶ حدود ۱۰۰ درصد کوچک شود؛ در حالی که برای سال ۲۰۲۷ رشد ۴۰۵ درصدی آن پیش‌بینی شده است. این کاهش نشان می‌دهد که اختلالات ناشی از جنگ فقط به صادرات نفت محدود نمانده و کاهش جریان تجارت، مشکلات حمل‌ونقل، افت اعتماد فعالان اقتصادی و فشار بر گردشگری و خدمات، می‌تواند فعالیت شرکت‌ها و درآمدها خانوارها را نیز تحت تأثیر قرار دهد. برای اقتصادهایی که طی سال‌های اخیر توسعه گردشگری، حمل‌ونقل، خدمات مالی و تجارت بین المللی را به عنوان مسیرهای تنوع بخشی اقتصادی دنبال کرده‌اند، تأدام ناامنی منطقه‌ای می‌تواند هزینه‌های قابل توجهی ایجاد کند. در چنین شرایطی، حتی بخش‌هایی که مستقیماً درگیر تولید انرژی نیستند، از کاهش رفت‌وآمد تجاری و افزایش عدم قطعیت آسیب می‌بینند.

آثار بحران در شاخص‌های مالی و خارجی کشورهای خلیج فارس نیز نمایان شده است. صندوق بین المللی پول پیش‌بینی می‌کند مازاد حساب جاری مجموع کشورهای شورای همکاری خلیج فارس در سال ۲۰۲۶ به ۱۰۳ درصد تولید ناخالص داخلی کاهش یابد؛ در حالی که این شاخص در سال ۲۰۲۵ معادل ۵ درصد بود. هم‌زمان، کسری مالی ترکیبی این کشورها از ۰۰۰۸ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۵ به ۲۰۳ درصد در سال ۲۰۲۶ افزایش می‌یابد. نرخ تورم نیز برای سال جاری ۲۰۷ درصد پیش‌بینی شده است. کاهش مازاد حساب جاری، افزایش کسری بودجه و فشارهای تورمی، سه شانه‌ا دشوار تر شدن مدیریت پیامدهای اقتصادی جنگ هستند. هنگامی که درآمدهای صادراتی با اختلال روبه‌رو شود و هم‌زمان هزینه‌های اقتصادی و نیازهای حمایتی افزایش می‌یابد، دولت‌های محدودیت بیشتری برای حفظ سرمایه‌گذاری، حمایت از بخش خصوصی و پیشبرد برنامه‌های توسعه‌ای مواجه می‌شوند.

سه شنبه ۵ آبان ۱۴۰۵ ۱۶ جمادی الاول ۱۴۴۸ ۲۷ October ۲۰۲۶ سال سوم شماره ۵۹۱

چاپخانه: نگار نقش | تلفن: ۶۶۱۲۸۶۱۲ | روابط عمومی: ۹۹۱۸۴۴۱۵۲۹

مدیر مسئول: مهدی مهرپور | کد پستی: ۱۵۸۶۶۱۳۴۱۳ | آدرس: تهران، خیابان میرزای شیرازی، کوچه ۱۵، پلاک ۴۴، طبقه ۲

رهبرانقلاب: کلید هرچه قوی‌تر شدن ایران مرزشکنی علمی نخبگان است

خبر

حضرت آیت‌الله سید محبتی حسینی خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب

اسلامی، در پیامی به نخبگان و مدال‌آوران علمی و ورزشی در میادین جهانی با اشاره به نقش بی‌بدیل نخبگان و افتخارآفرینان نوجوان و جوان در عرصه‌های علمی و ورزشی، در تجلی امید و پیشرفت و نشاط در کشور، کلید «هرچه قوی‌تر شدن ایران» را مرزشکنی علمی نخبگان دانستند و تأکید کردند: در چارچوب فرااهبرد «العلم سلطان»، پیشرفت کشور نیازمند یک خیزش علمی عمیق و شتابان است و مسئولان باید ضمن فراهم کردن زیرساخت‌ها و زمینه‌های این جهش علمی، از ظرفیت‌های فردی و خرد جمعی نخبگان نیز بهره‌گیری حداکثری داشته باشند.

متن پیام رهبر معظم انقلاب که امشب در مراسم تجلیل از مدال‌آوران علمی و ورزشی توسط حجت‌الاسلام والمسلمین حاج علی اکبری قرانت شد، به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

این روزها بنا به یکی از اقوال، با آیات شهادت ضرور و سیدة بانوان اهل بهشت، حضرت صدیقه اطهر، فاطمه زهرا صلوات‌الله‌وسلامه‌علیهها، مصادف است. عجیب است مجهول ماندن زمان شهادت آن حضرت؛ همچنان که مکان با شرافت دفن آن نور الهی مخفی مانده و در مرتبه عالیه، قدر و منزلت حضرت‌شان نیز نا معلوم و فوق فهم بشر است. شخصیتی نمونه در عبادت، عبودیت، و بندگی خدا؛ و مثال اعلی در هم‌راهی خاص و همه‌جانبه با پیامبر اعظم و دفاع جاتانه از ولایت امیرالمؤمنین صلوات‌الله‌وسلامه‌علیهما‌آلهم‌وا، و در معرفت‌آموزی و تعلیم، و در موقع شناسی و قیام برای حق، و ایستادگی و تبیین؛ و اسوه‌آز اول در صبر و فداکاری و ایثار و خدمت بی‌منت و مواسات در جامعه، و نمونه در همسری و مادری و تربیت فرزندان و نسل اطهار اطه صلوات‌الله‌وسلامه‌علیههم که رهبران بشریت هستند؛ و نمونه در تلاش و کوشش و مجاهدت و یوایی و آراستگی و تقوا و پراورنت و معنویت؛ و در یک کلام اسوه‌ای برای همهٔ زنان و مردان با ایمان. از زمرهٔ فضائل درخشان جامعهٔ فاطمی این است که نقشهٔ راه حرکت‌های بزرگ اجتماعی، حضور در میادین و عرصه‌های مبارزه و جهاد و حرکت‌های مردمی، و حتی ارادهٔ پیشرفت در عرصه‌های علمی و خدمتگزاری متواضعانه و بی‌منت را برای ملت انقلابی و مسلمسان ایران می‌کشاید.

ایران عزیز ما در این مقطع زمانی، بیشتر مظهر اراده و امید است و نقش نخبگان و جوانان با استعداد و توانمند ایرانی در این امید و پیشرفت و قدم نهادن در مسیر آینده درخشان آن، بی‌پدیل است. اگر جغرافیای نخبگی،

سودهای میلیون دلاری به قیمت جان مردم!

ما مجاری ممنوعیت پرواز هواپیماهای MD

شکست تئورین موتور یک هواپیمای تابوایی آغاز شد؛ حادثه‌ای که با آشکار کردن خطرات احتمالی ناشی از جدا شدن قطعات موتور و آسیب به بخش‌های حساس هواپیما، زمینه‌سودر دستورالعمل‌های فنی برای حل این مشکل در ایران را فراهم کرد. اما با وجود اخطارها پنج سال پیش، برخی ایرلاین‌ها اقدامی نکرده و حتی به قیمت جان مردم حاضر به گذشتن از سودهای میلیون دلاری خود نیستند!

به گزارش ایسنا، بوئینگ‌های MD به دلیل ارزان قیمت بودن نسبت به سایر هواپیماهای مسافربری در دنیا و تعداد صندلی زیاد، در دوره‌ای مورد استقبال قرار گرفت اما رفته‌رفته با ورود هواپیماهای جدید، بسیاری از کشورها MDها را کنار گذاشتند، زیرا مصرف سوخت بالایی داشتند و پرواز آنها عملاً صرفه اقتصادی نداشت. این مدل هواپیما از سال ۱۳۸۶ به بعد رسماً وارد ناوگان هوایی کشور شد؛ اگرچه قبل از آن نیز برخی شرکت‌های هواپیمایی چند فروند از این مدل هواپیما را به صورت «اجاره به شرط تملیک» وارد کشور کرده‌و از آن استفاده می‌کردند. همچنین به دلیل پایین بودن قیمت سوخت هواپیما طی سال‌ها در کشور، پرواز این مدل هواپیما صرفه اقتصادی بیشتری داشت و به همین دلیل شرکت‌های بیشتری اقدام به واردات این مدل هواپیما کردند. هواپیماهای MD در هر پرواز ۸۰۰ مسافر جابه‌جا می‌کنند که این امر می‌تواند درآمد بیشتری برای شرکت هواپیمایی داشته باشد، در حالی که مثلاً بوئینگ ۷۳۷ در هر پرواز ۱۵۰ مسافر جابه‌جا می‌کند. همچنین گفته می‌شود هر بوئینگ MD سالانه ۲۰۰ هزار مسافر را جابه‌جا می‌کند و براساس اعلام صورت‌های مالی شرکت‌های هواپیمایی هر فروند MD مالی ۷۰۵ تا ۹ میلیون دلار درآمد دارد، در حالی که قیمت آنها از حدود یک میلیون دلار تا چهار میلیون دلار است.

ماجرای ممنوعیت پرواز بوئینگ‌های MD از کجا شروع شد؟

منحصر در ساخت علم و فناوری یا ورزش و انواع مهارت‌ها نیست. هر نوع ممتاز بودن مثبت و مطلوب می‌تواند نخبگی را تحقق بخشد. این روزها ما شاهد جلوهٔ نخبگی زدگانی از مردمان این سرزمین هستیم که با نظریهٔ افقی وسیع‌تر در راه اعتلای پرچم مقدس وطن خود مجاهدت به عمل می‌آورند. اینان نخبگان بصیرت و جهاد هستند. ما «ریزعلی خواجوی»‌ها و «علی‌لندی»‌ها را نخبگانی می‌دانیم که نامشان باید بر سدر امکانهٔ فرهنگي درج شود، و از این قبیل گلهای سرسبد جامعه، شهدا و ایثارگرانی هستند که با ایثار جان و سلامت خود، افتی فوق العاده برسرنوشت ایران اسلامی و ملت عزیزش گذاشتند و مدال بندگی را از معبود یگانه دریافت کردند.

ابتدا فرصت را مغتنم شمرده و کسب نشان‌ها و مدال‌های متعدد و افتخارات علمی در المپیادهای نجوم و اختر فیزیک، ریاضیات، علوم زمین، جغرافیا، فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی، رایانه و هوش مصنوعی، علوم انسانی، و نیز انواع افتخارات ورزشی اخیر را به همهٔ مردم عزیز کشور ما و یک تک افتخار آفرینان تریک می‌گویم، و تجلیل و قدردانسی خود را نسبت به عزم و ارادهٔ پیش‌رانان قافلهٔ افتخار و امید و پرچم‌داران پیشرفت کشور در همهٔ اقشار نخبه از نوجوانان و جوانان تا مربیان و اساتید و فرزندان این می‌کنم. انگیزه و امید نخبگان برای تحول در کشور، شعلهٔ فروزنده‌ای است که اینجانب در طول سال‌ها و ده‌های گذشته از دور و نزدیک شاهد آن هستم، و مشاهدهٔ حرکت عظیم و امیدآفرین نخبگان و جریان علمی در کشور و جلوه‌های این حرکت در قهرمانی‌های مکرر، بی‌دری، و هر ساله در رشته‌های علمی، المپیادها، ورشته‌های ورزشی برای همهٔ ملت ایران، افتخارآمیز و ررور انگیز است. رتبه‌های درخشان ورزشکاران پرتلاش کشورمان در رشته‌های مختلف در روزها و ماه‌های اخیر مثبت نصاب‌هایی تازه، از تلاش و هفت و اراده و ایمان آنان حکایت می‌کند. آن ورزشکارانی که با قدرت جسمانی و قوت روحی و اخلاقی و ایمانی و تلاش مستمر خود بر اقتدار ایران عزیز در برابر چشم همهٔ ملت‌ها می‌ایزاند و سرزنده بودن ملت غیور ایران را به رخ همهٔ جهان می‌کشند: آن بانوان ورزشکارانی که نشانهٔ افتخارآمیز پوشش زن ایرانی را در جهان تالگو می‌بخشند؛ آن مدال‌آوران ورزشی که در قالب ملت ایران شادمانی و شوق آفرینی می‌کنند و پرچم سرفراز ایران اسلامی را عزّت می‌بخشند؛ هریک به اندازهٔ خود در منابخی می‌بایران قوی، سهمیم و مؤثرند.

از آنجا که این روزها، روزهای نشاط و توجه به علم و تحقیق در دانشگاه‌ها و حوزات علمیه و مدارس است، شایسته می‌دانم در این باب سخنی کوتاه با عاقله‌نمندان دانش نخبگان ملت و فرزندان ایران عزیز داشته باشم. نخبگی، یک نعمت و موهبت الهی است و مایهٔ اصلی آن، استعداد و بهرهٔ هوشی است که ملت ایران خصوصاً جوانان کشورمان از این نعمت و ثروت عظیم خداداد برخوردارند. شرط عقل و بندگی آن است که انسان

شکر نعمت الهی را نیکو به جای آوژد و اگرشکر در همهٔ مراتب قلبی، زبانی، و عملی آن صورت گیرد، مسیر رسیدن به کمال آن نعمت فراهم می‌شود. قدردانسی نعمت نخبگی نیز ابتداءً ایستنی توسط خود شخص و نخبه و سپس در مراتب بعد در محیط اطراف او از پدر و مادر و خانواده و معلم و استاد تقاضای مدرسه و دانشگاه و نظام کشور صورت گیرد تا این ظرفیت را رشد و فزونی بخشیده و آن را به درستی به کار گیرد. بر همین اساس شخص نخبه در شکر عملی این نعمت مسئولیت‌سنگین‌تری نخبه شخصی نیست که به صرف دادار بودن استعداد و هوش قابل توجه

همچون تافته‌ای جدا افتاده تنها به امیال زدوگذر و شخصی فکر کند؛ نخبهٔ آن شخصی است که دغدغهٔ رشد استعدادش را دارد و خود را یک عنصر مؤثر در جامعه تعریف می‌کند و از استعداد و ظرفیتش برای رشد خود و جامعه‌اش به‌صورت توانمان استفاده می‌نماید. نخبهٔ ایرانی نشان داده است که می‌توان دانش و استعداد را به ابزاری برای حل مسائل واقعی مردم و کشور تبدیل کرد و از سلول‌های بنیادی و نانوفناوری‌های زیستی تا فناوری‌های پیشرفتهٔ خودفزا و صنعت و معدن و پزشکی و کشاورزی و هسته‌ای و انرژی و زیرساخت، به دنبال کاربردی کردن علم و دانش و نخبگی خود بود. همهٔ ما، آثار و جلوه‌های این حرکت پیش‌رونده را در زندگی واقعی مشاهده می‌کنیم. تولید برق با توربین‌های ایرانی در نیروگاه‌ها، فناوری دانش بنیان در آب شیرین‌کن‌های جزایر جنوبی، پرواز پهپادهای کشاورزی بر فراز مزارع، باغ‌ها، و شالیزارهای شمالی برای بهینه‌سازی عملیات کشاورزی و آب و خاک، تولّد فرزندان خانواده‌های ناب‌رور با فناوری‌های پیشرفتهٔ روبان، تشخیص و درمان بیماری‌های صعب‌العلاج با رادیوداروها، پایش زمین و آب و محصولات با ماهواره‌های سنجشی، و ارتقاء بهره‌وری و امنیت غذایی با ابتکارات علمی و فناوری نمونه‌نمونه‌هایی قابل بیان از این مجموعه عظیم و پربرکت است و بسیاری دیگر از این موارد خصوصاً در عرصه‌های دفاعی نظامی به وقت خود بارها چشمان دنیا را خیره کرده و درآینده نیز چنین خواهد بود. یران قوی برایهٔ اقتدار علمی و فناوری استوار است و این محور، یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های نقش‌آفرینی ایران در معادلات و نظم جدید جهانی است. پس کلید هرچه قوی‌تر شدن آن، مرزشکنی و راه حل‌گشایی نخبگان در مسائل علمی کشور است، و خیانت و جنایت دشمنان ایران اسلامی علیه دانشمندان و نخبگان، نشان دهندهٔ نقش مؤثر نخبگان یا رفع نقیصهٔ اقدامی است. همچنین در راستای همراهی جامعهٔ ما را در جنگ‌های تحمیلی دّوم و سّوم و البته سال‌ها قبل از آن در محیط‌های علمی و زندگی عادی‌شان ترور می‌کند، چشم‌دیدن و پیشرفت و اقتدار ایران را ندارند و از همهٔ ابزارها و شیوه‌های خود برای تضعیف نخبگان ایران عزیز استفاده می‌کند؛ از ناامیدسازی و مایوس

کردن تا تصرف ذهن و روح‌شان، بلعیده شدن در هاضمهٔ استعمار نوین و تبدیل کردن آنها به پیچ و مهرهٔ ماشین غارت و سرمایه‌سالاری غرب. غافل از اینکه قطره قطرهٔ خون نخبگان و دانشمندان و اساتید و دانشجویان و دانش آموزان شهید این ملت، طوفانی از اراده و پیشرفت را بپا کرده‌ومی‌کند.

ملت ایران سابقهٔ تمدّن کهن خود و افتخارات گوناگون در علوم و فنون و برخورداری از مفاخر و دانشمندان نام‌آور جهان را در کنار دو قرن عقب‌ماندگی شدید و انفعال تاریخی دوران قاجار و پهلوی به یاد دارد. این ملت، قدر و ارزش فراا هبرد پیرومندانّهٔ «العلم سلطان» و نتایج آن در نپذیرفتن سلطهٔ علمی غرب، و رشد سریع علمی و تحقیقاتی نخبگان در سه دههٔ اخیر که مقدار قابل توجهی از آن مرهون تدابیر خاص و هدایت‌های رهبر عظیم‌الشّان شهید قدس الله نفسه‌الزّکّیه بوده است را می‌داند. اگر تا قبل از مقطع کنونی و جنگ تحمیلی سّوم، خیزش جدید علمی، توصیه‌ای لازم و ضروری برای نخبگان بود، تجربهٔ دو جنگ اخیر به همه ثابت کرد که این خیزش علمی جدید بایستی عمیق و پرشتاب باشد. برای این مقصود لازم است علاوه بر مسئولان دستگاه‌ها و مراکز علمی، تحقیقاتی و فناوری، یکایک نخبگان و فرزنانگان ایران عزیز به مأموریت اصلی خود در ساخت‌آیندهٔ شکوهمند ایران اسلامی و پیشرفت و آبادانی آن اهتمام ورزیده و نکات زیر را مورد توجه قرار دهند: اولاً برای رشد علوم پایه و علوم انسانی در کشور برنامهٔ جدّی و عملی دقیق وجود داشته باشد. رشد و توسعهٔ علوم پایه از قبیل فیزیک، شیمی، علوم زیستی، و ریاضی به عنوان پایه‌های اصلی سایر علوم و فناوری‌های کاربردی، پیش‌ران پیشرفت علمی و فناوری کشور است. هرملّتی که به جایی رسیده، از علوم پایه رسیده و کشور بدون توسعه در این علوم، همواره عقب می‌ماند.

تأثیر تمرکز بر حقایق کشف نشده، مرزشکنی در علوم پایه و مسابقهٔ دائمی برای حلّ مسائل حل‌نشدهٔ معروف در این علوم خصوصاً ریاضیات به عنوان یک هدف و مقصد، مستمرّآمورد توجه قرار گیرد.

ثالثاً نقطهٔ کلیدی در خیزش علمی، خلافت و نوآوری است. میدان دادن به خلافت و تخلّیل مثبت که عنصر اصلی رشد و گشایش در همه یا عمدهٔ علوم است، شجاعت علمی برای ابداع و خلق و ابتکار و افزایش اعتماد به نفس شخصی و ملی برای تجربه کردن راه‌های نو و زرفته، بسیار لازم و مفید است. در نظر گرفتن مشوّق‌های قابل قبول و جذب برای هرکسی که بتواند خلاقیتی کارساز ارائه کند، در زمینه‌سازی این مسئله مؤثّر است.

رابعاً خودآنگاری به حلّ مسائل علمی، فراهم کردن زیرساخت‌ها و رفع گلوگاه‌های فناوری برای کشفگری و عمل فراسرزمینی، ترکیبی از استحکام ساخت درون برای اقب گشایی در سطح جهانی را ایجاد می‌کند. صنایع و حتی شرکت‌های نوپا در کنار حمایت‌های دستگاه‌های اجرایی از زنجیرهٔ دانش تا مصرف، حول محور مسائل مهمّ امروز و فردای کشور از قبیل آب، خاک، غذا و انرژی تا هوش مصنوعی می‌تواند مرکز را استاد و دانشجو را آزمایشگاه‌های دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی به کارگاه‌ها و کارخانجات مقلّص و منتقل کند. جهش شتابان در صورتی محقّق می‌شود که منافع اقتصادی و بازار تجاری‌سازی محصولات و خدمات، با انگیزه و ارادهٔ نخبگان منمزوج شود و اقبال بآید و مستمرّ نهاد علم و تحقیق را با صنعت و بازار مصرف برقرار کند.

همچنین نقش آفرینی مستقیم و مؤثّر نخبگان انواع رشته‌های نظری و تجربی دانشگاه و حوزه در سطوح طرح‌ریزی و خطّ مشی‌گذاری، کمک شایانی به پیشرفت کشور می‌کند و مسئولان وظیفه دارند از ظرفیتهای فردی و عقلانی و تخصصی نخبگان منتفع‌بهره‌آفر بگیرند. اگر این مسیر به‌درستی پیموده‌شود، مرکز ثقل و کانون‌های دانش خصوصاً بعضی از انواع علوم پایه به‌تدریج از کشورهای غربی به ایران خواهد آمد و کشور در سال‌هایی که چندان دور به مرزجیت علمی و فناوری تبدیل شده و هدف پیش‌گفته رهبر حکیم و شهید ما اعلی‌المرغاه‌الشریف در مورد تبدیل شدن فارسی به یکی از زبان‌های مرجع علمی دنیا محقّق خواهد شد.

إن شاء الله به برکت خون شهیدان عرصهٔ نخبگی و دعای خیر سرور و مولانام عجل‌الله تعالی فرجه‌الشریف، خیزش علمی عمیق و شتابان نخبگان و فرزنانگان ملت و پیشرفت همه‌جانبهٔ ایران هر چه قوی‌تر برای رسیدن به تمدّن نوین اسلامی، ایرانی، محقّق و مبسور شود.

سید محبتی حسینی خامنه‌ای
۱۴۰۱/۴/۱۴

رئیس جمهور در خصوص پیامدهای این تصمیم برای صنعت هوانوردی هشدار دادند و اعلام کردند که این تصمیم می‌تواند به کاهش پروژها، افزایش قیمت بلیت، فشار ضاعف بر ابرلین‌ها و تهدید اشتغال و معیشت خانوارهای شاغل وابسته به صنعت هوانوردی، کاهش تاب‌آوری حمل و نقل هوایی و ظرفیت خدمت‌رسانی در شرایط بحران منجر شود.

فعالان حوزه هوانوردی ضمن درخواست از رئیس جمهور برای پیکپی موضوع ممنوعیت پرواز MDها، عنوان کردند که آمادگی دارند به همراه معاونان مهندسی و تعمیرات، مدیران مراکز تعمیراتی موتور و کارشناسان ذی ربط، مستندات و توضیحات تخصصی، تشریح پیامدها و تبیین راهکارهای استمرار بهره‌برداری ایمن را ارائه دهند.

درآمد ایرلاین‌ها کم می‌شود!

آن طور که برخی از فعالان صنعت هوانوردی می‌گویند این صنعت بعد از جنگ تحمیلی دوم در سال گذشته و جنگ تحمیلی سوم خسارت‌های زیادی دیده و هنوز هم متاثر از آسیب‌هاست. از طرفی افزایش نرخ سوخت هواپیما و همچنین نرخ از، هزینه‌های شرکت‌های هواپیمایی را افزایش داده و تمام این اتفاقات در حالی است که با تحریم‌های ظالمانه اخیر، محدودیت‌هایی در برخی از پروازها خارجی ایجاد شده و عمل‌برخی از منابع درآمدی به تنه افتاده، ممنوعیت پرواز بوئینگ‌های MD که ۵۵ فروند از آن در کشور و در ۱۲ شرکت هواپیمایی موجود است و از این میزان نیز ۴۴ فروند عملیاتی هستند و به عبارتی تقریباً حدود ۴۰ درصد ناوگان هوایی کشور را شامل می‌شود می‌تواند فشار دیگر بر این صنعت باشد و بایان تصمیم حدود ۴۰ درصد ناوگان هوایی کشور پرواز ندارند. ضمن اینکه برخی از شرکت‌های هواپیمایی تعداد زیادی از این نوع هواپیما را دارند که این ممنوعیت اثر بیشتری بر آنها در این شرایط خواهد داشت.

و بایان حال تمام هواپیماهای MD مشمول ممنوعیت نیستند؛ هواپیماهایی که الزامات این امریه درباره موتورهای آنها اجرا شده یا بر اساس سوابق فنی، هنوز معدا جرای آن فرا نرسیده است، از ممنوعیت مستثنی خواهند بود. تشخیص نهایی مشمول یا غیرمشمول بودن هر هواپیما نیز بر عهده معاونت استاندارد پرواز سازمان هواپیمایی کشور اعلام شده است. این سازمان همچنین شرکت‌های هواپیمایی را موظف کرد تکلیف بلیت‌هایی را که پیش از صدور این بخشنامه برای پروازهای مشمول فروخته شده است و مشخص کنند و اعلام کرد که شرکت‌ها باید در صورت امکان از هواپیماهای جایگزین مجاز استفاده کرده یا مسافر را با رعایت حقوق مسافر به پرواز سایر شرکت‌ها منتقل کنند؛ در غیر این صورت، پرواز باید لغو، مسافر مطلع و وجه بلیت به‌طور کامل مسترد شود.

ایرلاین‌ها چه می‌گویند؟

و اما در واکنش به دستورالعمل سازمان هواپیمایی، مدیران عامل شرکت‌های هواپیمایی در نامه‌ای به